

RB-1061-62

B. Ed. (Basic) Examination

April / May – 2010

Education in Emerging Indian Society : Paper - I
(Old Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

RB-1061

સૂચના :

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
B. Ed. (Basic)	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
Education in Emerging Indian Society - 1	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text"/> 1 <input type="text"/> 0 <input type="text"/> 6 <input type="text"/> 1	Section No. (1, 2,.....): <input type="text"/> 1
Student's Signature	

૧ નીચેનામાંથી ગમે તે પાંચ પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ આપો : ૨૦

- (૧) શિક્ષણમાં સામાજિક ન્યાય માટેના પ્રયાસનું મહત્ત્વ વર્ણવો.
- (૨) કામધંધાનાં સ્થળોનું કેળવણી ક્ષેત્રના પ્રદાનને સ્પષ્ટ કરો.
- (૩) સામાજિક પરિવર્તનમાં નઈ તાલીમનું યોગદાન જણાવો.
- (૪) ભાર વિનાના ભણતર માટે યશપાલ સમિતિની ભલામણ જણાવો.
- (૫) વાલીઓના જ્ઞાન અને આવડતનો શિક્ષણમાં કઈ રીતે ઉપયોગ કરશો તે જણાવો.
- (૬) નઈ તાલીમ શિક્ષકના ગુણોને વર્ણવો.
- (૭) કેળવણી ક્ષેત્રે સમાજનું પ્રદાન જણાવો.
- (૮) વિદ્યાર્થીઓને સિદ્ધિ વધારવા અને શક્તિઓ પોષવા શાળાની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓની યાદી આપો.

૨ ગ્રામાભિમુખ કેળવણીના સંદર્ભમાં નીચેના મુદ્દાની ચર્ચા કરો : ૧૫

- અર્થ
- મહત્ત્વ
- નઈ તાલીમના શિક્ષકની ભૂમિકા.

અથવા

RB-1061-62]

1

[Contd...

- ૨ એકવીસમી સદીના ભારતમાં શિક્ષણ પર વૈશ્વિકીકરણ અને આધુનિકીકરણની અસરો મુદ્દાસર વર્ણવો. ૧૫
- ૩ નીચેનામાંથી કોઈ પણ ત્રણ પર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૫
- (૧) શિક્ષકની આજીવન કેળવણી
- (૨) શાળા અને સમાજની પરસ્પર ફરજ
- (૩) કેળવણી ક્ષેત્રે રાજ્ય સરકારનું યોગદાન
- (૪) શિક્ષણ અને સામાજિક નવરચના
- (૫) ડેલોર્સ કમિશનના રિપોર્ટમાં રજૂ થયેલ 'શિક્ષણના પાયાના ચાર સ્થંભો'નું મહત્ત્વ.

RB-1062

સૂચના :

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. : □ □ □ □ □ □
Name of the Examination : B. Ed. (Basic)	Student's Signature
Name of the Subject : Education in Emerging Indian Society - 1	
Subject Code No. : 1 0 6 2 Section No. (1, 2,.....) : 2	

- ૧ નીચેનામાંથી ગમે તે પાંચના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો : ૨૦
- (૧) શૈક્ષણિક ટેકનોલોજીમાં હાર્ડવેરની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
(૨) વર્ગખંડમાં શિક્ષકે વર્ગવ્યવહારના કયા ઘટકોનો ઉપયોગ કરવાનું ટાળવું જોઈએ ?
(૩) અભિક્રમિત અધ્યયનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
(૪) એક તાલીમાર્થી તરીકે માર્કોટીચિંગ પ્રયુક્તિથી તમને કયા ફાયદા પ્રાપ્ત થયા ?
(૫) સંશોધનકાર્ય માટે ઈન્ટરનેટ કઈ રીતે ઉપયોગી થઈ પડે છે ?
(૬) કોર્સવેરના સોફ્ટવેર તરીકે ચાર્ટસને મૂલવો.
(૭) સારા સ્વાધ્યાયની રચના માટે તમે કઈ કાળજી રાખશો ?
(૮) કોર્સવેરના હાર્ડવેર તરીકે શ્યામપટનું મહત્ત્વ જણાવો.
- ૨ કોર્સવેરના સંદર્ભમાં નીચેના મુદ્દાઓની ચર્ચા કરો : ૧૫૪
- સંકલ્પના
 - તેની રચનામાં બોધાત્મક અને ભાવાત્મક હેતુઓનો ઉપયોગ
 - અધ્યાયન - અધ્યયન પ્રક્રિયામાં તેની અગત્ય.
- અથવા**
- ૨ વર્ગખંડ પ્રત્યાયન સંદર્ભમાં નીચેના મુદ્દાઓની ચર્ચા કરો : ૧૫
- અર્થ
 - ઘટકતત્ત્વો
 - અસર કરતાં પરિબળો.
- ૩ નીચેનામાંથી કોઈ પણ ત્રણ પર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૫
- (૧) આગમન શિક્ષણ પ્રતિમાન
(૨) સાથી જૂથ અધ્યયનનાં સોપાનો
(૩) તંત્રપ્રણાલિ અભિગમનો વર્ગખંડમાં વિનિયોગ
(૪) વર્ગખંડમાં જૂથ અધ્યાપનના ફાયદા
(૫) વર્ગખંડમાં શૈક્ષણિક ટેકનોલોજીનું મહત્ત્વ.

ENGLISH VERSION

Instruction : As per the instruction no. 1 of page no. 1.

- 1 Answer briefly any **five** of the following : **20**
- (i) Clear the concept of hardware in Educational Technology.
 - (ii) Which components of class-room interaction should be avoided by a teacher in the class-room?
 - (iii) Clear the concept of programme learning.
 - (iv) As a trainee which advantages you have gained from the microteaching technique.
 - (v) How internet is useful in the research work?
 - (vi) Evaluate the charts as a software of course ware.
 - (vii) Which points will you consider while preparing a good assignment?
 - (viii) State the importance of black board as a hardware of courseware.
- 2 Discuss the following points in the context of course ware. **15**
- Concept
 - Use of cognitive and affective objectives in its preparation.
 - Its importance in teaching-learning process.

OR

- 2 Discuss the following points in the context of class-room communication. **15**
- Meaning
 - Elements of components
 - Affecting factors.
- 3 Write short notes on any **three** of the following : **15**
- (i) Inductive teaching model
 - (ii) Stages of peer-group learning
 - (iii) Application of system approach in the class-room
 - (iv) Advantages of team teaching in the class room
 - (v) Importance of educational technology in class room.